

Við Karl í Afrika

— *Tíðindablaðið Sosialurinn fer nú at halda fram við greinum um stöðuna hjá teimum neyðstöddu í norðara parti av Afrika. Vit fara at umrøða viðurskiptini í afrikonsku londunum Etiópía og Chad.*

Karl Nolsøe hevur vitjað í hesum londum og hevur sent Sosialinum fleiri greinar frá ferðini

Chad liggur mitt í norðara helmingi Afrikas, norðantil er Libya og eystantil er Sudan.

Helsingurin av tí er oyðimørk, er partur av Sahara, sum stöðugt etur seg suður eftir.

Borgarakriggi hevur verið har í mong ár, og grannalondini Libya og Sudan hava fýrt upp undir.

Í norðara partinum búgva muslimar, sum eru blanding av arabum og hamitum, upprunaliga fólk.

Í sunnara partinum, har jørðin kann dyrkast, búgva kristin nekaraskyld fólk.

Chad var franskt hjáland, men sjálvst aftaná frigering hevur Frakland eitt stórt orð at siga og hevur fleiri ferðir sent herdeildir at stímbra teirra stjórn, sum mátti verið ella kanska meir fyri at at forða øðrum í at leggja landið undir seg.

Tað er eitt av hungursraktu londum í Afrika.

Dagliga siggjast flokkar av børnum í kloddum, óvaskað, andlitini hvít av sahara-sandi, fylkjast um torgini, meðan sólin setir, og tað fer at lota kalt. Børnini leita í sandinum eftir onkrum etandi, eitt korn her, eitt annað har.

Nøkur verða koyrd í blikkskál, sum umframt kloddarnar er teirra einasta ogn, onnur fara beinleiðis í munnin. Longri eystur og norður tú kemur frá høvuðsstaðnum Ndjamena, stórir eru bólkarnir av svongum flóttarfólkum, ið rýma undan sviðandi skerpingi, ið umskapar fruktageðar partar av landinum til oyðimørk, til part av Sahara. Landspartaforsetin sigur, at kvinnurnar brúka allan dagin at hegga sundur tær stóru mýrutúgvur, ið siggjast allastaðni, fyri at finna viltvaksandi korn.

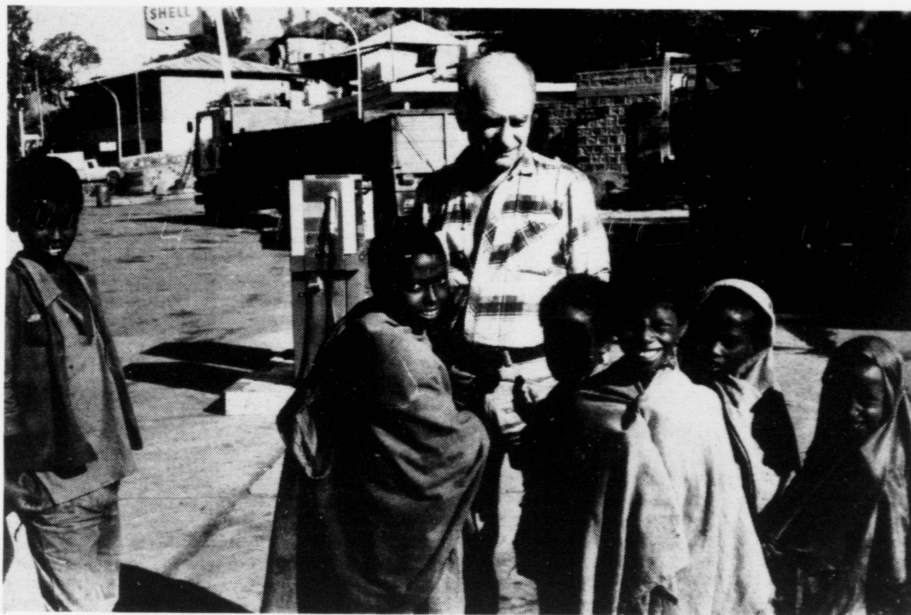
Hann leggur báðar hendur so tætt saman, hann kann, fyri at visa, hvussu litið dagsins slit gevur teimum. Í flóttalegu norðanfyrir býin Mongo eru meir enn 10.000 fólk í landslagnum, sum er við at verða oyðimørk. Har knúsa kvinnur turr bløð og gras til vakurt grønt pulvur uttan minsta føðsluevni, einasta føðin hjá mongum.

Aðrar mala smáar nøgdir av sorghum korni til eina betri máltið.

Stjórnin og hjálparstovnar meta at Chad, ið hefur minni enn 5 mill. íbúgvur, vantar 300.000 tons av korni. Størsta

Vit mugu ikki gloyma jarðarinnar neyð

Karl Nolsøe greiðir her frá tí afrikanska landinum Chad, sum oyðimørkin etur seg inn á. Hann hevur vitjað eina trúboðarastøð, har tey eftir førimumi royna at hjálpa teimum børnum, ið eru ringast fyri

nøgðin, ið kann flytast inn í hetta landgjyrda landið ætlast til 120.000 tons. Vegir eru vánaligur ella eingir.

Katólska nunnan, systir Christilla, við trúboðarastøð í muslimska

býnum sigur, at alt tey kunnu gera, er at bjarga so mongum børnum, sum tey røkka, men tað er minsti parturin.

Frammanfyrir trúboðarastøðina er túnið dagligt samkomustað hjá smáum

børnum og mammum teirra, ið vitna um ófatiliga neyð.

Einasta ljóð, meðan biðað verður eftir greytinum til børnini, ið verður gjørdur úr risi, mjólk og sukuri, er áhaldandi hosti.

Oyðimarkarnatur eru kaldar, og tey sova í neyðars kloddum, uttan teppir undir opnum himni. Fá børn gráta, færri tosa. Mammurnar siggja óttafullar út og líka so svangar sum børn teirra, men eingin greytur til teirra.

Systir Christilla fær ransónir frá World Food Program til 200 børn dagliga.

«Eg kann einans taka tey sum eru 80% ella meira niðurundir komin. Tá tey røkka 80%, má eg lata tey fara,» sigur hon. «Men beint nú matskaffa vit 286, sum eru undir 80%. Tey eru so mong, ið svøla, hvussu kann eg senda tey burtur?»

Marasmus, sjúkan, har hitt svøltandi líkamið byrjar at tera upp seg sjálvst og fær andlit barnanna at siggja avgomul út, sæst allastaðni, har hjálparfólk ferðast har norðuri.

«Hygg at honum», sigur systir Christilla og lyftir kloddan, ið mamm-an fjarir barnið við, sum krækist at brósti hennara. «Hann er 3 ára gamal og vigar 3 kilo.» Nunnan sá ikki, at barnið var eingenta so ómetaliga hungursmerkt, at munurin ikki var at siggja. Rivja- og bringubein vóru um at breyta ígjøgnum holdið, ið strektist so tátt av hungri. Armar og bein vóru sum snældur.

«Latum okkum biðja», sigur Awat Badoulaye, sjúkrasystir, ið hjálpir Christillu. Hon vendi sær frá børnum og mammum, ið sótu í túninum, suffaði tungliga og fór inn í búðina.

Nú eru vit farin inn í 1985, kunna tey lond, sum í 1984 høvdu eitt rimiliga gott ár, fata, at tey kunnu ikki bliva við at gloyma jarðarinnar neyðstöddu, um tey í longdini vilja bjarga sær sjálvum sálarlaga?

«Hvat ið tú ger ímóti einum av hesum mínum minstu...»

